

21.5.2024

Eduskunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta

ASIA: E 28/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: Ilmastoriskien hallinta ihmisten ja hyvinvoinnin suojelemiseksi

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC) kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä koskien EU-komission Ilmastoriski tiedonantoa. Tiedonanto koskee ilmaston muutoksen vaikutuksista ihmiseen ja hyvinvointiin.

Alla olevat kohdat ovat erillisnostoja käsittelyssä olevaan muistioon.

- Suomessa maa- ja metsätalous on suoraan riippuvainen ilmastosta. Viimeisten vuosien aikana on nähtävissä erilaisia sääilmiöitä, jotka vaikuttavat sekä maatalouden että metsätalouden toimintaa. Maataloudessa on varauduttava kuivempiin mutta myös märempiin viljelyjaksoihin, jotka ehkä eivät aina osu viljelykasvien kannalta oikeaan aikaan. Tästä syystä olisi hyvä panostaa viljelymaan kasvukunnon ylläpitämiseen kuten ojituksen toimivuuteen sekä sateisina että kuvina aikoina. Maaperän kasvukuntoon on myös panostettava ja hyviä esimerkkejä löytyy MTK:n ja SLC:n vuonna 2020 julkaistussa Ilmastotiekartassa. Kasvinjalostuksessa tarvitaan myös uusia jalostusmenetelmien käyttöönottoa sekä EU että kansallisella tasolla. Pohjoismaiden ja Suomen merkitys EU:n maataloustuotannossa tulee tulevien vuosikymmenten aikana vahvistumaan, jota tulisi myös huomioida tulevan EU-maatalouspolitiikan linjauksissa.
- Tällä hetkellä maataloudella on heikot tukivälineet käytävissä, jos laajempia alueita kärsivät kuivuudesta tai tulvista. Tällaisiin tilanteisiin on vaikeata saada toimivia satovahinkovakuutusjärjestelmiä. EU on vastaavanlaisissaan tilanteissa antanut jäsenmaille mahdollisuuden kansallisesti korvata sadonsa menettäneitä tuottajia tai ovat käyttäneet EU:n maatalouden kriisirahastoa. Tämä kriisirahasto on nyt paljolti käytetty Ukrainan sodan aiheuttamien markkinahäiriöiden korvaamiseen. EU:n tulisi siksi tulevaisuudessa paremmin varautua maatalouteen kohdistuviin ilmastovahinkojen korvaamiseen.
- Metsien osalta ilmastomuutos tuo mukanaan suurempi riski metsäpaloille ja myrskyvahingoilla. Myös metsätalouden osalta puiden jalostus on tärkeä mutta myös monimuotoisuuden huomioiminen metsätaloudessa estääkseen ilmaston muutoksen vaikutuksen. Hyviä esimerkkejä löytyvät MTK:n ja SLC:n monimuotoisuustiekartasta, joka julkaistiin alkuvuodesta.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback, toiminnanjohtaja